

Oscar Wilde

ŠŤASTNÝ PRINC

Oscar Wilde

ŠŤASTNÝ PRINC

Oscar Wilde

ŠŤASTNÝ PRINC

PODĚBRADY 2017

Překlad © Arnošt Vaněček

Ilustrace © Luboš Hradec, 2017

ISBN: 978-80-7429-461-7

I.

Vysoko nad městem stála na štíhlém sloupu socha Šťastného prince. Byl všechen pozlacen tenkými lístky jemného zlata, místo očí měl dva jasné safíry a velký červený rubín plál na jilci jeho meče.

Všichni lidé se mu obdivovali. „Je krásný jako větrný kohout,“ řekl jeden z konšelů, jenž si přál získat pověst člověka s uměleckým vkusem. „Jenže není dojistá tak užitečný,“ dodal obávaje se, aby ho lidé nepovažovali za nepraktického, ale takovým vskutku nebyl.

„Proč nejsi jako Šťastný princ?“ ptala se něžná matka svého chlapčka, jenž plakal pro měsíc. „Šťastnému princovi nikdy ani napadne, aby pro něco plakal.“

„Jsem rád, že je na světě někdo, kdo je docela šťasten,“ zamručel zklamaný člověk, dívaje se na překrásnou sochu.

„Vypadá jako anděl,“ řekly děti ze sirotčince, když vycházely z katedrál ve svých jasně červených pláštěnkách a bělostných zástěrách.

„Jak to víte?“ ptal se učitel matematiky. „Vždyť jste žádného anděla nikdy neviděly!“

„Oh, přece! Viděly jsme jej ve snu,“ odpověděly děti. Učitel matematiky se zamračil a tvářil se velmi přísně, protože neschvaloval, aby děti snily.

Jednou v noci letěla přes město Vlaštovka. Její přátelé odletěli do Egypta už před šesti týdny, ale ona se zdržela, protože se zamilovala do nejkrásnější Třtiny. Setkala se s ní časně zjara, když letěla dolů po řece za velkou žlutou můrou, a její štíhlost ji tak upoutala, že se zastavila a dala se s ní do řeči.

„Smím tě milovat?“ řekla Vlaštovka, která šla nejraději rovnou k cíli, a Třtina se jí hluboce uklonila. Vlaštovka ji obletovala kolem dokola dotýkajíc se křídly vody, jež se stříbrně čeřila. To bylo její dvoření a trvalo celé léto.

„To jsou směšné námluvy,“ štěbetaly ostatní Vlaštovky, „ona nemá žádné peníze, ale příliš mnoho příbuzných.“ A skutečně, řeka byla plná Třtin. Potom, když nastal podzim, všechny Vlaštovky odletěly.

Tehdy se jí osamělé začalo stýskat a láska k její paní ji už unavovala. „Neumí ani promluvit,“ řekla, „a obávám se, že je koketa, protože stále laškují s větrem.“ A opravdu, kdykoliv vítr zavál, Třtina se půvabně ukláněla. „Připouštím, že má smysl pro domácnost,“ pokračovala, „ale já ráda cestuji, a proto má žena by také měla mít ráda cestování.“

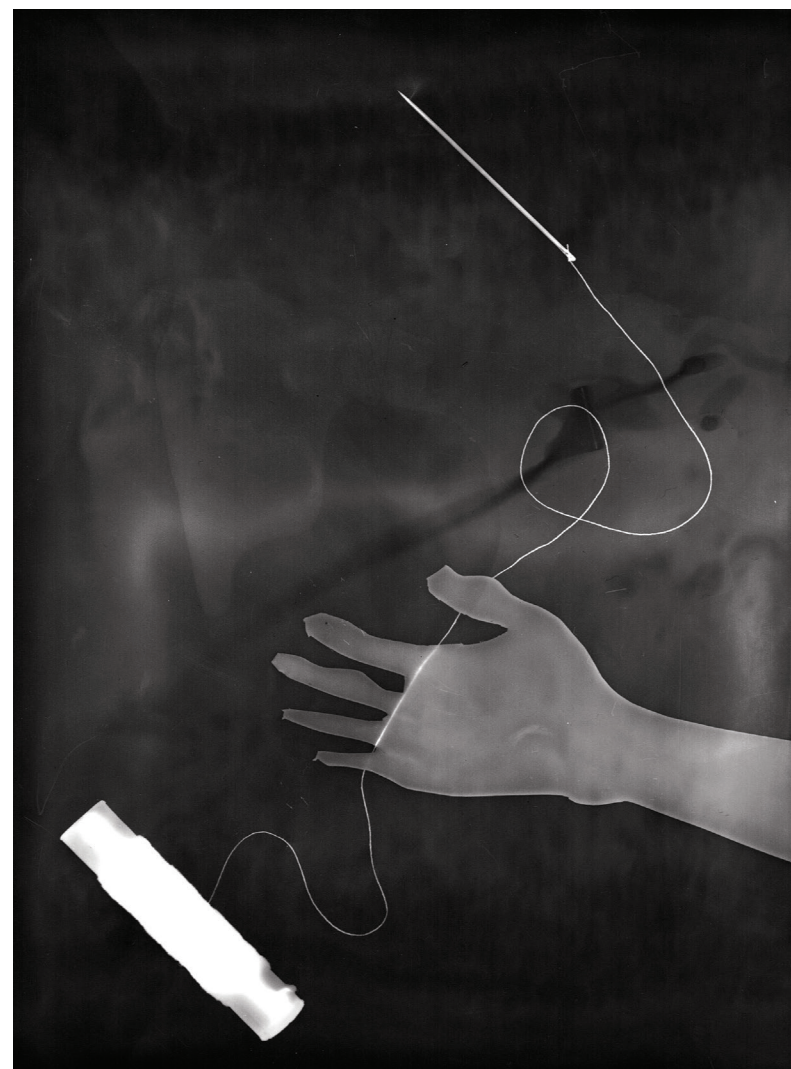
„Půjdeš se mnou?“ ptala se jí konečně, ale Třtina zavrtěla hlavou, tak byla oddána svému domovu. „Zahrávala sis jen se mnou,“ zvolala Vlaštovka. „Letím k pyramidám. Sbohem!“

Letěla celý dlouhý den a v noci dorazila do velkého města. „Kde se usadím?“ řekla. „Doufám, že mě v městě očekávají.“

„Letím k pyramidám. Sbohem!“

Daleko odtud,” pokračovala tiše socha hudebním hlasem, „daleko odtud je ulička a v ní chudý dům. Okno je tam otevřeno a jím vidím ženu, sedící u stolu. Její tvář je hubená a ustaraná, má drsné, červené ruce, celé jehlou popíchané, protože je švadlenou. Vyšívá mučenký na hedvábné šaty pro nejpůvabnější z Královniných dvorních dam na příští velký ples. Na posteli v koutku její jizby leží nemocný chlapec. Má horečku a chce pomeranče. Jeho matka mu však nemůže dát nic než říční vodu, proto chlapec pláče. Vlaštovko, Vlaštovko, Vlaštovičko, donesla bys jí rubín z jilce mého meče? Mé nohy jsou připevněny k podstavci a já se nemohu hnout.“

„... má drsné, červené ruce, celé jehlou popíchané,“

„Očekávají mě v Egyptě,“ odpověděla Vlaštovka. „Moji přátelé poletují nahoru a dolů po Nilu a rozmlouvají s velkými lotosovými květy. Brzy půjdou spát do hrobky velikého Krále. Tam leží sám Král ve své malované rakvi. Je zabalen do žlutého plátna a balzamován vonným kořením. Na šíji má řetěz z bledězeleného nefritu a jeho ruce jsou jako suché listí.“

„Vlaštovko, Vlaštovko, Vlaštovičko,“ řekl Princ, „zůstala bys se mnou ještě jednu noc a byla mým poslem? Chlapec tak žízní a matka je tak smutná!“

„Myslím, že nemám chlapce ráda,“ odpověděla Vlaštovka. „Loni v létě, když jsem zůstávala na řece, přicházeli dva suroví hoši, mlynářovi synové, kteří vždy po mně házeli kamením. Nikdy mě ovšem nezasáhli, my vlaštovky příliš dobře umíme létat a mimo to já pocházím z rodiny proslulé obratností, ale přece to byl projev jejich neúcty.“

Ale Šťastný princ vypadal tak smutně, že Vlaštovičce ho bylo líto.

„Je zde velice chladno,“ řekla, „ale zůstanu s tebou ještě jednu noc a budu tvým poslem.“

„Děkuji ti, Vlaštovičko!“ pravil Princ.

A tak Vlaštovka vyklovala velký rubín z Princova meče a nesla jej v zobáku přes střechy města.

Letěla nad věží katedrály, na níž jsou vytesáni mramoroví andělé. Míjela paláce a uslyšela taneční hudbu. Krásná dívka vyšla na balkón se svým milencem. „Jak úžasné jsou hvězdy,“ řekl jí, „a jak zázračná je síla lásky!“

„... a jeho ruce jsou jako suché listí.“

„Sbohem, drahý Princi,“ zašeptala, „dovoliš, abych ti políbila ruku?“
„Jsem rád, že odlétáš konečně do Egypta, Vlaštovičko,“ pravil Princ, „příliš dlouho ses zde zdržela, ale musíš mě políbit na rty, protože tě mám rád.“

„Není to Egypt, kam odcházím,“ řekla Vlaštovka. „Jdu do Domu smrti. Smrt je bratr Spánku, není?“

Políbila Šťastného prince na rty a padla mu mrtva k nohám.

V té chvíli zazněl z nitra sochy podivný praskot, jako by něco puklo. A vskutku, Princovo olověné srdce se roztrhlo vedví. Byl tehdy zajisté krutý mráz. Zrána se procházel starosta s konšely dole na náměstí. Když, míjeli sloup, vzhlédl k soše a řekl:

„Propána, jak ošuměle Princ vypadá!“

„Zajisté, pane, jak ošuměle!“ zvolali konšelé, kteří vždy se starostou souhlasili, a vystoupili, aby se podívali.

„Rubín mu z meče vypadl, oči jsou tytam a ani zlatý už není,“ promluvil starosta, „inu, se žebrákem si nezádá!“

„Se žebrákem si nezádá,“ pravili konšelé.

„A u nohou mu leží mrtvý pták,“ pokračoval starosta. „Musíme dát vyhlášku, že se tady nedovoluje ptákům umírat.“

„A městský písař si návrh zapsal.“

I strhli sochu Šťastného prince.

„Protože už není krásný, není už ani užitečný,“ vyslovil se profesor umění na universitě.

Pak roztavili sochu v peci a starosta svolal městskou radu, aby se rozhodlo, co se má stát s kovem. „Musíme mít jinou sochu, zajisté,“ řekl, „a měla by to být socha mé osoby.“

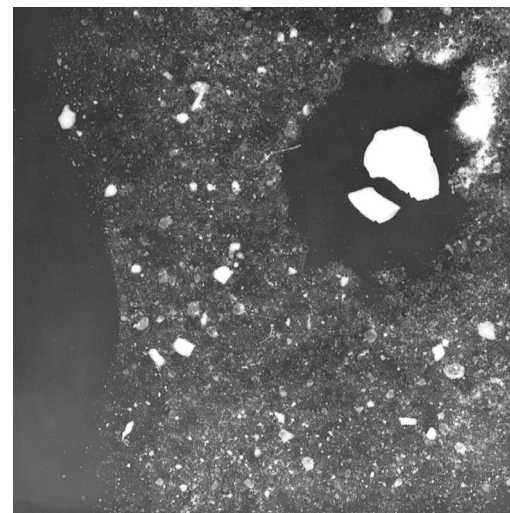
„Mé osoby,“ děl každý z konšelů. A pak se hádali. Když jsem o nich naposled uslyšel, stále ještě se hádali.

„Jak zvláštní!“ řekl dozorce dělníků v slévárně. „Toto puklé srdce se nechce v peci roztavit. Musíme je zahodit.“

Tak je vyhodili na smetiště, kde také ležela mrtvá Vlaštovka.

„Přines mi dvě nejdražší věci z města!“ řekl Bůh jednomu ze svých Andělů. A Anděl mu přinesl olověné srdce a mrtvé ptáče.

„Dobře jsi zvolil,“ děl Bůh, „neboť v mé rajske zahradě toto malé ptáče bude zpívat navěky a v mém zlatém městě mi Šťastný princ bude vzdávat chválu.“

„V té chvíli zazněl z nitra sochy podivný praskot, jako by něco puklo. A vskutku, Princovo olověné srdce se roztrhlo vedví.“

Oscar Wilde

ŠŤASTNÝ PRINC

Z anglického původního vydání A House of Pomegranates
a The Happy Prince and other Tales by Oscar Wilde,
vydaných nakladatelstvím Bernhard Tauchnitz Leipzig
1909, přeložil a napsal Arnošt Vaněček.

Obálku a sazbu navrhnul a ilustrace vytvořil Luboš Hradec
jako řešení klauzurního úkolu na Střední odborné škole
multimediálních studií Poděbrady.

2017

Vydalo nakladatelství XXYXX.

Doporučená cena 127 Kč.

Vytiskla tiskárna UTISK

v Poděbradech – Na Hrázi 324/51

ISBN: 978-80-7429-461-7

